



برخی سنتهای اجتماعی دینداری را تقویت می کند/ بسیاری از دستورات دینی در سنت نوروز دیده می شود

معاون فرهنگی مسجد جمکران با تأکید بر اینکه برخی از سنتهای اجتماعی زمینه تقویت دینداری را در جامعه فراهم می کنند، یادآور شد: بسیاری از دستورات دینی را توأم با سنت ایرانی نوروز می بینیم.

حجت الاسلام وافی در گفتگو با مهر:

معاون فرهنگی مسجد جمکران با تأکید بر اینکه برخی از سنتهای اجتماعی زمینه تقویت دینداری را در جامعه فراهم می کنند، یادآور شد: بسیاری از دستورات دینی را توأم با سنت ایرانی نوروز می بینیم. حجت الاسلام مرتضی وافی معاون فرهنگی مسجد جمکران در گفتگو با خبرنگار مهر، در مورد نسبت سنتهای اجتماعی با دین گفت: در صحنه دینداری، ما به دو نوع رفتار برخورد می کنیم بخشی از رفتارها فردی است و بخشی از رفتارها اجتماعی است و یا رفتارهای فردی که در حوزه جامعه تأثیرگذارند، تعریف می شوند.

وی با بیان اینکه رفتارهای فردی خود را در حوزه رفتارهای اجتماعی نشان می دهد، تأکید کرد: رفتارهای فردی در دین اسلام چهار ویژگی را باید دارا باشد؛ نکته اول در رفتارهای فردی، توجه به ظاهر دین برای رسیدن به باطن دین و نورانیت عمل است؛ یعنی توجه به احکام شرعی که بخشی از سنت ما را شکل می دهند، تنها توجه به ظاهر دین نیست بلکه نورانیت عمل، سر و باطن عمل هم در دین ما مورد توجه قرار می گیرد.

معاون فرهنگی مسجد جمکران تصریح کرد: مسئله دوم اینکه در فضای رفتار فردی توجه به مسائل شرعی و دینی، تکلیف نیست بلکه تشریف است. یعنی انسان به جای اینکه مسائل دینی را با سختی بپذیرد، باید به گونه ای دین را توأم با خوشی و نشاط معنا کند. مثلاً نماز خواندن در ابتدا یک مسئله فردی است اما این نماز خواندن که بخشی از سنت ماست خودش را در حوزه اجتماعی نشان می دهد به این معنی که کسی که نماز را به عنوان تکلیف بخواند یعنی یک دستور شرعی را از سر خود باز کرده اما کسی که این را به عنوان تشریف ببیند، اثر آن تنهی عن الفحشا و المنکر خواهد بود و این تأثیر اجتماعی یک رفتار فردی را نشان می دهد.

وی با بیان اینکه مسائل دین اسلام در بردارنده مسائل دنیا و آخرت است؛ افزود: در اسلام چون در کنار رفتارهای فردی مسئله معاد و آخرت می آید و بحث عمل و بازخورد عمل در دنیا و آخرت است این باور در حوزه اجتماعی تقوای اجتماعی می آورد. نکته آخر در فضای دینداری این است که رفتار فردی افراد در حوزه دین رفتاری است نه صرفاً عاطفی بلکه با منطق، تعقل و استدلال توأم است.

حجت الاسلام وافی افزود: اگر رفتاری را در جامعه پیدا کردیم که با این چهار اصل منافاتی نداشت، نام آن را رفتار و سنت اجتماعی می گذاریم حتی اگر از یک رفتار فردی شروع شود، اما در جامعه تأثیر خود را خواهد گذاشت. اگر در مورد ایام نوروز این چهار اصل را در آداب و رفتار اجتماعی که در جامعه ما وارد شده را مورد توجه قرار دهیم متوجه می شویم که ظاهر نوروز سفره هفت سین است اما کنار این ظاهر که افراد کنار هم می نشینند، در واقع نزدیک شدن دلها به یکدیگر است.

وی تأکید کرد: در ایام تحویل سال خانه ها را تمیز می کنیم اما اگر همین خانه تکانی تبدیل به دل تکانی شود و این عقده ها، کینه ها، حسدها، ریا و نفاق و ... از دل انسانها پاک شود این باطن ماجرای نوروز است پس این یک سنت اجتماعی است که این اصل در آن حاکم است.

وی یادآور شد: جریان نوروز جریان استدلال و منطق است. ما معتقدیم چنانچه در یک رفتار و سنت، حرام و معصیتی نشود، دین مخالف آن نیست بلکه آن را تأیید و یا تکمیل می کند. مباحث نوروزی را می شود فارق از گناه دید و در کنار این رفتارهایی که به نام نوروز ایرانی در جامعه است می توان بسیاری از اصول اسلامی را یافت و این استدلال و منطق قوی پشت سر نگه داشتن این سنت است به شرطی که این سنت را از خرافه ها و بدعتها پاک نگه داریم. اصل این ماجرا یک جریان منطقی است و استدلال آن هم این است که بسیاری از دستورات دینی را توأم با این سنت ایرانی می بینیم.

معاون فرهنگی مسجد جمکران تأکید کرد: جریان نوروز و تحویل سال، به نوعی اعتقاد به زنده شدن و حیات دوباره است و وقتی در این ایام آدمها می روند تا اشتباه خود را جبران کنند و از یکدیگر طلب بخشش کنند و حسدها را از دل خود بیرون کنند، اینها با مباحث دینی ما سازگار است. اگر با این چهار نگاه وارد حوزه تحویل سال و نوروز شویم هم باعث می شود این سنت اجتماعی حفظ شود و هم اصول اساسی دینداری در جامعه حاکم و در عین حال تقویت شود.

وی با اشاره به برخی آسیبهای تهدید کننده سنتهای اجتماعی که با ارزشهای اخلاقی و دینی منافات دارد، گفت: مثلاً برای سال نو، رسم

سبزه درست کردن برای استقبال از بهار است و در این ایام هزاران هزار سبزه درست می شود. با اینکه این کار زیباست اما متأسفانه اسراف را در این زمینه می بینیم. مثلاً سبزه های بسیار بزرگ درست می کنند که در نهایت هیچ فایده ای ندارد. خوب این سبزه ها با دانه های عدس و گندم و غیره ساخته می شود که مواد خوراکی هستند و پس از چند وقت هم دور ریخته می شوند. اصل این است که ما مواظب باشیم در این سنت اجتماعی مقبول اسراف صورت نگیرد.

حجت الاسلام وافی افزود: یکی دیگر از رفتارهایی که این سنت اجتماعی را از اصل خود خارج می کند، بحث مهمانی های تشریفاتی و مصرف بیش از حد خوراکی ها و حرص و ولع زدن است که قطعاً مورد تأیید دین و ارزشهای اخلاقی نیست.

معاون فرهنگی مسجد جمکران در پایان بر مغتنم دانستن تعطیلات نوروز تأکید کرد و گفت: در عین اینکه دید و بازدید بسیار پسندیده است، اما گاهی برخی از این دورهم نشینی ها آفتهایی دارد مثلاً لهوگویی ها که باید از آن بپرهیزیم و یکدیگر را به تقوای زبانی توصیه کنیم. همچنین باید مراقب بود که این هم نشینی ها اتلاف وقت نباشد چون این ایام از مصادیق اوقات فراغت جامعه ماست که می توانیم با برنامه ریزی درست بهترین بهره وری را با آرامش داشته باشیم.